

С Л О В О Н А С Т О Р О Ж І

WORD ON GUARD — LA PAROLE EN GARDE

ОРГАН ТОВАРИСТВА ПЛЕКАННЯ РІДНОЇ МОВИ
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ. ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР: ЯР. РУДНИЦЬКИЙ

№. I.

WINNIPEG, MAN., CANADA
P. O. BOX 3597, STA. B.

1964

*Я на сторожі коло їх
поставлю слово.*

Т. ШЕВЧЕНКО

Великий син українського народу Тарас Шевченко поставив на сторожі земляків “в Україні й не в Україні суцих” своє полум’яне поетичне слово. Цим словом він боровся проти національного, суспільного й усякого іншого поневолення людини. Цим словом Шевченко закликав до будівництва власної тати-української національної держави. Ним він заохочував до боротьби з національним і з соціальним поневоленням у якій вони не були б формі. Своім надгненим словом Шевченко переконував, що треба вірити в “правду на землі”, братолюб’я й удосконалення людини й змагати до цього всіма силами.

Шевченкове слово, українське слово, й врешті українська мова в цілому, мають велетенське значення для українського народу “не в Україні суцього”, тобто для українських поселенців, розкинутих по широкому світі в Європі, в Америці, Австралії, Новій Зеландії й Азії. Українська мова для цих поселенців — основний й найважливіший об’єднуювальний і освідомний чинник, великий культурний скарб і назвертня легітимація їхньої приналежності до української спільноти. Завмирає мова — завмирає національна свідомість, зникає асиміляційна відпорність, послаблюється кількісно й якісно українська субстанція, грозить мовне й ідейне винародовлення.

* * *

Українська мова в діяспорі заслуговує окремої уваги й окремого піклування. На жаль, якогось зорганізованого зусилля, якогось пляного намагання плекати її досі не виявлено ані в Європі, ані в Америці, ані в Австралії, ані в Новій Зеландії. І от після довгих заходів, нарад, дискусій зорганізовано в листопаді 1964 р. в місті Вінніпезі в Канаді “Товариство Плекання Рідної Мови” — Т. П. Р. М.

Одна з найголовніших дій нового товариства було приступити до видавання окремого журналу, присвяченого справам культури української мови.

Передаючи в руки широкої громади перше, пробне, число нового видання, висловлюємо надію, що воно знайде відповідний відгук і піддержку в людей доброї волі, а передусім у тих, що їм не байдужа справа збереження й плекання української мови в діяспорі. Ставаймо всі в ряди “Товариства Плекання Рідної Мови”, ставаймо співробітниками, передплатниками й читачами „Слова на сторожі” — органу, присвяченого культурі української мови.

Р е д а к ц і я.

С Л О В О Н А С Т О Р О Ж І Ч.І / 1964

ЗМІСТ: Редакційна — стор. 1–2 ; М.І.МАНДРИКА
Українці Канади й рідна мова — стор. 3 ; Етимологічний словник української мови — стор.4;
М.ДОБРЯНСЬКИЙ:Словник як зброя — стор. 5– 7;
Для дітей і молоді українська мова, — стор.8;
С.КРАШЕНІННІКОВ:Звороти української мови —
стор.9–10 ; ЯР.РУДНИЦЬКИЙ: З праці над етимологічним словником української мови — стор.
11–12; 3 нових видань — Вістки — стор.13–14.

ПЕРЕДПЛАТА : \$ 5 за 6 чисел. Одно число \$ 1.

М. І. МАНДРИКА

Українці Канади й рідна мова.

З доповіді на Сесії УВАН у Вінніпезі 15.XI.64.

Щоб мати відповідний матеріал, оснований на opinii якнайширших кол українського громадянства Канади, спеціальна Комісія Української Вільної Академії Наук - УВАН у Канаді перевела в 1963 р. анкету, розсилаючи запитні листи предстваникам різних шарів українського населення в Канаді, а теж друкуючи відповідний запитник у пресі.

Вислід цієї анкети такий:

1/ На запит: Чи вважаєте, що українська мова повинна мати в Канаді такий державно-правний статус, як англійська чи французька, наспіло 46% відповідей - "Так!"

2/ На запит: Чи вважаєте, що українська мова має задержати такий стан, який має під теперішню пору в Канаді - з % "Так".

3/ На запит: Чи вважаєте, що українська мова має здобути краще признання, як його має під теперішню пору - 50% "Так!"

4/ На запит: Чи маєте яку іншу думку в цій справі? - прийшло 1% відповідей - "Так".

Таким чином виявилось, що більшість українців Канади, а саме 96%, уважають, що стан української мови в Канаді незадовільний та що наша мова має бути забезпечена конституційно з усіма приналежними їй правами, як одній із головніших мов Канади, а першій і найсильнішій слов'янській мові в цій країні.

ЕТИМОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ AN ETYMOLOGICAL DICTIONARY OF THE UKRAINIAN LANGUAGE

виходить друком у виданнях УВАН у Канаді,
з друкарні „Тризуб” у Вінніпегу.

„Не тільки із звичайної наукової допитливості, але й життєвої konieczности постає дуже важлива потреба в такому словникові . . . , який би давав відповідь на питання, як те чи те слово історично розвивалось, чи воно оригінальне, чи запозичене з чужої мови. А коли воно чуже, то з якої мови воно прийшло до мови української. Відповідь на такі питання може дати тільки поясильно-етимологічний словник . . . ”

Сл. п. Проф. Леонід Вілецький (1953).

Як видно із передмови, словник проф. Рудницького опрацьовувався від 1941 року в Празі, ЧСР, потім у Гайдельберзі, Західня Німеччина, а від 1949 року в Вінніпегу, Канада. Є це перший етимологічний словник української мови, що крім літературних слів і наєв, подає їхні діалектні різновиди, історію слів, синоніміку, вивідні форми й походження (етимологію) з обширною літературою в українській і інших мовах.

Цей „наріжний камінь української культури” появляється випусками. Вже вийшло друком три випуски А, Б, В, і є до набуття (стор. 1-288) в ціні по \$4.00 -

Замовляти

в українських книгарнях в Канаді або прямо в

UVAN

P.O. Box 3597, Sta. B.,

Winnipeg 4, Man., Canada

Словник як зброя

Українська громадська думка не доцінює, на жаль, словникової справи. На цьому полі вже багато років іде велика боротьба на Україні.

Там політичні умови склалися так, що словник став зброєю в боротьбі за права української мови.

Кожний український словник, що виходить на еміграції, це не тільки здобуток науки, а й допомога нашому народові на рідних землях.

Розпочатий недавно Етимологічний словник української мови проф. Я. Рудницького — це здобуток історичного значення. Він заслуговує на більше зацікавлення широких громадських кіл.

Це один із тих актів української еміграції, який мусить викликати реакцію потойбіч залізної заслони; один із тих актів, який, залишаючись плодом чистої науки, твором цілком аполітичним, має велике політичне значення.

Українська Вільна Академія Наук (УВАН) у Канаді випустила з друкарні третю книжку Етимологічного словника. Перші дві книжки з'явилися у роках 1962 і 1963.

Разом має бути 20 книжок, друку.

Ще задовго до появи першої частини, ми знали, що проф. Я. Рудницький працює над етимологічним словником і щиро бажали йому найкращих успіхів. „Ми” — це всі ті, що радіють кожним новим словником, який приходить з Києва або з'являється на еміграції. Бож українських словників так мало, а так багато їх потрібно, щоб утримати культуру нашої мови на певній висоті. Зокрема потрібний етимологічний словник. (Етимологія — це та галузь мовознавства, яка досліджує походження слів даної мови, їхню спорідненість з іншими словами цієї ж мови та зі словами споріднених мов в його широкому сімейному зв'язку).

За інших умов етимологічний словник був би справою вузькою кола спеціалістів та вчителів української мови. Але в нас це справа загальногромадська. Бо в Україні таке становище, що за кожний український словник треба вести велику боротьбу.

Коли в Києві 1958 - 1959 років вийшло фотографічне видання словника Б. Грінченка, то це сталося після довгих років домагань. Коли на-

решті з'явився 6-ий, заключний, том українсько - російського словника, то це великий успіх наших київських мовознавців.

Але знову треба нагадати, що повільні темпи виходу в світ окремих томів були предметом загальних нарікань та обурення українських літераторів на батьківщині. Тому кожний новий словник української мови повинен викликати ширше зацікавлення. В наших умовах кожний словник, чи він виходить у Києві чи на еміграції, стає зброєю в обороні української мови.

Не зважаючи на всі антисталінські виступи Хрущова, його режим так само ворожий українській мові, як був сталінський. Коли сьогодні українські мовознавці мають деякі успіхи у словниковій справі, то це зовсім не заслуга хрущовського режиму.

Словників замало, бо партійні політруки в українських наукових установах гальмують працю над словниками. Яскравою ілюстрацією є доля синонімічного словника А. Багмета. Він довгі роки працював над сповником, погім довго шукав, де б його видати. Нарешті журнал „Вітчизна” почав його друкувати по кілька сторінок у кожній книжці. Але в половині словника — його припинили. А. Ульяновський довгий час побивається, щоб видали його латинсько - український

словник; досі без успіху. Перший том великого тлумачного словника української мови був готовим да друку 1958 року. Минуло п'ять років, а книжки досі нема.

Саме тоді, коли в Києві сталіністи поховали словник А. Багмета, у Вінніпезі вийшла перша книжка етимологічного словника. Збіг обставин, можна сказати, — має символічне значення. Це творча відповідь вільної науки на чужині, відповідь на ворожий виклик комуністичних русифікаторів на Україні. Це заслужений ляпас керівникам КПСС, ляпас, зроблений у найбільш культурній формі за те, що вони не допустили, щоб українські мовознавці видали такий словник у Києві.

Іван Кириченко понад 10 років тому вимагав двох етимологічних словників; повного і шкільного. Досі нема жадного.

Треба визнати цілком правильним рішення автора і кандидатської УВАН видати сповник по - англійськи. Бо таким чином значно поширюється коло зацікавлення словником; для українців він теж має неабияке значення, бо це одночасно тлумачний, українсько - англійський словник.

Слід додати, що це деякою мірою також синонімічний словник.

Поява етимологічного словника академічного характеру, це історична подія не тільки

для українського мовознавства Це взагалі подія в нашому культурному житті. Але мене турбують темпи виходу в світ цього словника: за півтора року вийшли три книжки, а всіх книжок — двадцять

Легко вирахувати, скільки років років треба, щоб дістати останню книжку. Двадцять років (1941 - 1961) працював автор у важких умовах війни, евакуації, скитальства.

Коли ж такий важливий твір уже готовий, кай чим швидше — вийде в світ. Коли в Києві темпи в и д а в а н н я словників заповільні, то ми знаємо, чому це так: ворожа влада не дає свободи мовознавцям, не дає досить фондів науковим установам. Але на заході маємо свободу, і маємо змогу порадитись, як мобілізувати фонди.

Дорогі земляки, не легко-важко словникової справи. Повторюю: кожний новий словник — це нова зброя в обороні української мови. Такої зброї потрібно і там, на батьківщині. Наша молодь, що виростає на чужині, і наша молодь дома повинні бачити, що українська мова — мова великого народу, мова висококультурна, мова, яка

заслужує на пошану і на поширення. Наші земляки на батьківщині повинні бачити, що ми правильно оцінюємо становище рідної мови на Україні і що ми не залишаємося пасивними глядачами, коли вони змагаються за її права і можливості розвитку.

Видання етимологічного словника не може йти чумацькими темпами; словник повинен вийти в цілому за 1 - 2 роки. Вірю, що знайдуться — серед українських людей бізнесу меценати, які схочуть увічнити своє ім'я і поставити собі пам'ятник тривкіший за крицевий. Треба тільки в їхніх колах надати справі відповідного розголосу. Нехай меценатом буде і широка громада передплатників словника. Якщо не вам самим, то вашим дітям придасться словник. Він буде для кожного чужинця, що візьме його в руки, свідоцтвом культури нашого народу. Кожний з нас, хто будь - чим підтримає видання словника, — стає співучасником тієї боротьби, яку провадить український народ на рідних землях в обороні своєї мови, в обороні своєї національної індивідуальності.

М. ДОБРЯНСЬКИЙ

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ — РІДНА МОВА!

ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ —

УКРАЇНЬСЬКА МОВА

Українські письменники й культурні діячі не раз і не двічі з'ясовували вагу української мови для національної справи, а зокрема для самозбереження українського народу. Є багато поезій і прозових висловлювань про українську мову в нашій літературі. Один із великих ерудитів дев'ятнадцятого сторіччя — Пантелеймон Куліш у передмові до своєї "Граматики", виданої в Петербурзі в 1961 р., написав такі знаменні слова про роль батьків у збереженні й плеканні рідної мови:

"Найперше діло в отця-матері повинно бути, щоб дитину своєю рідною мовою до розуму доводити, щоб дитина, вчившись письменства, од своїх людей не одвикала, а на добро своїй громаді до розуму доходила: з тих бо письменних мало добра буває, що чужоземцями через науку робляться й до свого рідного люду слова промовити по-своєму не вміють!"

І коли сьогодні по широкому світі живо обговорюють справу збереження й плекання рідної мови, немає найменшого сумніву в тому, що найперше й найголовніше середовище для цього — українська родина, батько й мати, рідна хата.

Без зберігання української мови в українських родинах, без плекання рідного слова й рідних традицій в цих основних клітинах національного організму, не можна аж ніяк говорити про якінебудь успіхи в ділянці української мови та її культури в діаспорі. Батьки мають священний обов'язок навчати й уживати рідної мови у взаєминах з дітьми!

ЗВОРОТІ

української мови

З ДОБРОГО ДІВА.

С.Рудня-Гутка, Ст.Турчинка, Волинь. Записано від дружини Степана Грищенка, 31.5.1929.

ВИ БУДЕТЕ ЙТИ В ЇДНУ ДОРОГУ /- ЇДНОЮ ДОРОГОЮ/.

С.Кропивенський Поруб, Волинь. Записано від Марії Димінської, дружини Яна Грабовського, 1930.

БОРОДА́ В СМЕТА́НІ.

/Кажуть про чоловіка, в якого борода почала сивіти/

С.Рудня-Гутка, Ст.Турчинка, Волинь. Від Степана Грищенка, 55 років, 31.5.1929.

ГО́ЙДА, ГО́ЙДА-ша!
ДЕ КО́БИЛА, ДЕ ЛО́ША!

С.Рокитне, Київщина /коло Білої Церкви/.
Запис 23.2.1933.

БУР-ГУР! ВІЗ ПОКОТІВСЯ.

Від Марії Прокопенко, 17 років. С.Рокитне, Київщина/коло Білої Церкви/ 23.2.1933.

СІ́ЙБОЧКО-ПРИСІ́ЙБОЧКО!

Запис, як попередній.

Ї́ДЕ НА КРАМА́ДАХ.

/Про дитину, що сидить на плечах дорослої людини/. Запис, як два попередні.

ШОНЬ-ТОНЬ / = ледве-ледве/.

Так кажуть, коли хочуть даати уяву про тишу, що панувала перед тим, як було чути будь-які слабкі звуки.

С. Кропивенський Поруб, Волинь. Записано від старого діда, що розказував, як він у лісі на дереві чекав уночі, бажаючи зблизька побачити лосів.

ЯК СТУГІ !

"В неї дочки міцні, як стугі."

С. Рудня-Гутка, Ст. Турчинка, Волинь. Запис від жінки Степана Гриценка, 4.6.1929.

У ДУБЛІ / = подвійно, двічі/.

"Доводиться все у дублі платити."

М. Вінниця, Поділля. Записано від жінки років 40 в 1920 році.

ПРО́СЬМА ПРОСИ́ТИ.

"Я ж його просьма просила"

Записано в селі Кропивенський Поруб, Волинь, перед II-ю світовою війною.

СА́ЛА ДА́ТИ / = обкидати мулом, брудом/.

Діти купаться й кидають на того, хто вже виїшов із води й збирається одягаться, щоб його примусити знов лізти в воду.

Записано в Глухові, Чернігівщина, перед II-ю світовою війною.

С. Крашенінніков

"The claim of Ukrainian to the status of an independent language is almost realized. Differences between it and Russian have always existed, and linguists should give it due attention."

З ПРАЦІ НАД ЕТИМОЛОГІЧНИМ СЛОВНИКОМ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Поява перших трьох випусків Етимологічного словника української мови (1962-1964) викликала в основі позитивний відгук серед фахового світу й любителів українського слова.

Дуже прихильно висловились про „Етимологічний Словник” професор Оттавського університету К. Біда, покійний вже д-р Д. Бучинський з Мадриду, колишній президент Американського назвознавчого товариства д-р Е. С. Сміт із Еванстону, Іл., проф. І. Кіпарський із Берліну, проф. Едмонтонського університету — Яр Славутич, д-р Наталія Пазуняк із Пенсилвенського університету.

До автора словника як і до Управи УВАН у Канаді, вплинуло багато листів, що з різних аспектів навітлюють вагу словника. Дуже влучні завваги висловив останньо п. Юліян Стечишин із Саскатуну:

„Нарід, що не хоче вмирати, нарід, що хоче розвиватися і стати нацією, мусить розвивати свою мову, а розвиває її тоді, як збирає слова, пояснює їх значення, зазначає архаїзми і неологізми, клясифікує слова і шу-

кає синонімів, розриває походження слів і т. д. Українська мова під цим зглядом далеко лишилася і треба сильно дивуватися, що наші „науковці в „самостійній”, „суверенній” державі не могли щось в цьому напрямі зробити”. (Лист із 2 липня цього року).

Деяким критикам незрозуміле, чому словник українсько-англійський. Складається на це дві причини: Перше престижева справа — досі немає ні одного слов’янського етимологічного словника по-англійському. Тим то цей словник піднесе вагу української мови в науковому світі. Подруге — в Україні приготувляли етимологічний словник Кравчука в українській мові. Отож не було ніякої причини друкувати два словники того самого типу по-українському.

Вистачає, коли матеріал і цитати подані українською мовою. Треба пам’ятати, що наприклад, відомий словник Грінченка, це в основі українсько-російський словник, так як словник Андрушишина — Крета українсько-англійський.

Пригадаймо, скільки зу-

силь і фінансів вкладено, щоб здійснити видання Енциклопедії Українознавства по-англійському. Невже ж її поява це якийсь „недолік” української науки?

**

Громадянство прихильно відгукнулося, коли йде про фінансову сторінку.

Доцінюючи вагу цього видання для української культури, а мовної культури зокрема, досі склали свої пожертви на цю ціль крім Манітобського університету, УВАН та НТШ (Канада) такі установи й товариства: Комітет Українців Канади — КУК (централь), Читальня „Просвіти” в Вінніпезі, Братство св. Николая, Кре-

дитівки „Карпатія”, „Віра” й „Північного Вінніпегу”, „Український Народний Дім у Вінніпезі, Клуб Українських Професіоналістів і Бизнесменів у Вінніпезі, Т-во „Просвіта” в Порт Артурі, Онт., Об’єднання Українських Педагогів в Торонті, Українці із Судборі, Онт. (через п. В. Курилова), „Червона Калина”, Пластовий Курінь у Нью Йорку, ЗДА., а також і приватні особи, як: д-р О. Котик із Вінніпегу, о. д-р Оленьчук М. із Вайтло, Алта, Й. Дзьобко із Вірдену, Ман., С. Дурбак із Вінніпегу, Ман., інж. Р. і О. Павлишини із Брісбейн (Австралія), д-р і пані В. Трембіцькі із Нью Йорку, сл. п. Юлія Рудницька із Нью Йорку, сл. п. В. Козакевич із Форт Вілліяму, Онт., о. Прелат П. Каменецький, Торонто, М. Сурмач, Нью Йорк, І. Сидорук, Сінсіннаті, П. Гаврисишин, Д. Лобай, С. Янківський, Вінніпег.

Всім цим меценатам доброго діла належить ся сердечна подяка від автора й видавництва.

Четвертий випуск словника вже в друку й треба сподіватися, що він незабаром побачить денне світло.

Яр. Рудницький.

РІДНИМ ДІТЯМ—

РІДНЕ СЛОВО—

В РІДНІЙ КНИЖЦІ!

З НОВИХ ВИДАНЬ:

о. І. Д. Д. Попович: Граматика церковно-слов'янської мови в українській редакції. В-во ЧСВВ. Мондер 1958.

Нова граматика церковно-слов'янської мови — цінне надбання в українській мовознавчій літературі. Вона дає найголовніші відомості з ділянки фонетики (стор. 16—21), морфології (23—56) і синтакси (59—69). Автор, довголітній викладач цієї мови, підійшов дуже практично до викладу її системи й вив'язався як не мога краще з завдання. Підхід у нього синхронічно-дескриптивний без дигресій в історизм, чи в порівняння з т. зв. класичною староцерковщиною з вийнятком рідких випадків, де без пояснення походження даного явища не можна зрозуміти його характеру (напр. “великий юс”, стор. 17, 19; “ять”, стор. 20). В морфології (деклінація й кон'югація) автор іде за втертими зразками Лескіна (добре було б зазначити однаково відсилачі на стор. 24 і 47). Граматику автор попередив вступом про св. Кирила й Методія й їхню діяльність та про походження церковно-слов'янської мови. Наприкінці книжки додано декілька текстів й подано відомості про мови світу (за списками з 1946 р.).

В цілому праця о. Поповича заслуговує уваги лінгвіста й богослова. Треба при цьому окремо підкреслити технічну сторінку видання — чіткий друк, добрий папір, прекрасні репродукції та малу кількість помилок. 2 сторінки містять репродуковані вперше зразки текстів із Музею оо. Василіян у Мондері.

Я. Р.

Українські вчені взяли участь в Міжн. Конгресі мовознавців

Двос українських учених взяли участь у працях Світового Конгресу мовознавців, що відбувся в середині серпня у Мюнстері, Зах. Німеччина: проф. Д. Чижевський з Гайдельберзького університету, який годовавав на одній із сесій Конгресу, та проф. Ярослав Рудницький з Манітотського університету у Вінніпезі — він читав наукову доповідь. На Конгрес мав прибути з доповіддю й третій український мовознавець — О. Пилівченко з Києва.

Однак, його доповідь була в останню хвилину відкликана, бо учений з невідомих причин не зміг прибути до Мюнстеру. Проф. Я Рудницький репрезентував на тому Конгресі Канадську Асоціацію Лінгвістів та УВАН у Канаді. Під час праць Конгресу відбувалася постійна виставка книжкових видань. Між ними було декілька українських книжок, видання УВАН, які в кінці проф. Я. Рудницький подарував зацікавленим науковцям інших національностей.

ІДІОМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Зібрав

В. СОФРОНІВ-ЛЕВИЦЬКИЙ

ВІННІПЕГ

1 9 6 3

КАНАДА

Накладом УВАН

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Праця ред. В. Софронова - Левицького, колишнього старшого викладача української мови і літератури Львівських Високих Шкіл, дає селективну збірку українських зворотів — ідіомів, утвореному за знагеновими (семантичними) категоріями. Кожний ідіом має своє пояснення щодо сфери вживальності й приклади, як правильно можна його застосувати в мові.

Сама собою ця збірка незвичайно цінна так щодо підбору гасел, як і щодо методи опрацювання. Треба думати, що вона стане в пригоді не тільки працівникам пера, але усім, кому дорога українська мова й її культура.

Я.Р.

В И Д А Н Н Я

Української Вільної Академії Наук у Канаді

- SLAVISTICA** — серія слов'янознавства, виходить від 1948 р. тричі на рік.
- ONOMASTICA** — серія назвознавства, виходить двічі на рік.
- УКРАЇНСЬКІ ВЧЕНІ** — серія біо- й бібліографій діячів української науки.
- БІБЛІОГРАФІЯ** — щорічні списки українських друків у Канаді.
- ЛІТОПИС УВАН** — серія огляду актуальних подій в українській науці й культурі.
- БЮЛЕТЕНЬ УВАН** — щорічний огляд праці УВАН.
- ЗБІРНИК ЗАХОДОЗНАВСТВА** — серія *Urainica Occidentalia*.

Замовляти

в українських книгарнях в Канаді або прямо в

UVAN

P.O. Box 3597, Sta. B.,

Winnipeg 4, Man., Canada

“... Zbiorowisko językowe ukraińskie wybitnie się odróżnia od zbiorowiska językowego wielkoruskiego z białoruskim włącznie... W każdym razie jest to różnica bardzo znaczna, każąca nam uznać osobne plemię ukraińskie, osobny lud ukraiński, a... także osobny naród ukraiński.”

J. BAUDOUIN de COURTENAY
(1845 — 1929)

ЗАКИ КУПИТЕ ЩОНЕБУДЬ
НА СПЛАТИ, АБО ПОЗИЧИ-
ТЕ ГРОШІ, РАДИМО ВАМ
ПОРІВНЯТИ, СКІЛЬКИ КОШ-
ТУВАЛИ Б ВАС ВІДСОТКИ,
ЯКБИ ВИ ПОЗИЧИЛИ ПО-
ТРІБНІ ВАМ ГРОШІ В КРЕ-
ДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

ЩАДНИЧО-КРЕДИТОВА СПІЛКА
„КАРПАТІЯ”

862 Мейн Ст. — Вінніпег, Ман.